

Zeddam L. 82 (H.)

1. atoty.tj en sto.ætfogel zin banzəbaŋ
2. minkaməɾə.ət istə blumə gʷ.ən gi.tə | kaməɾə.j
is meerv.
3. tɛgənwɔr.dəX spmɛzə ale.nəX mɔ.r mətəməsɪn
4. spa.jən izən zwɔ.r warək | zu.ər *is sterker* |
lastəX |
5. updatsXip kregəzə vɛrsXaməlt bro.ət (krigəzə *is*
teg. t.)
6. dɛntimərman hetən splmtər mdəvnjər
7. də sXipər ləktə zɪX də lipənaf
8. mdi fabrik isnikstə zi:ən
9. kumi:ər kmt
10. (*meestal naam bv. jan gezegd*) givʷ.ɪns fi:ər glɛ.skəs
bi:ə - glas (pɛtjə *niet gebr.*) | pmt - |
11. brɛkɔns əmpa.r kilo. mərələ (= *morellen*) (*krie-*
ken —) | twe.j pont |
12. zə hɛbəmɛssan vi.və *ook met fifman dre. litər vin*
upXəmak | upXədɔŋkə *bv. koffie* |
13. hɛ.i wɔl min mɛdən knəpəl slɔ.ən | *dreigen* - |
14. ik hɛp sin kne. gəzi:ən | *twe kne.jə* |
15. vastəlo.vənt vɛrt nifə.əl mir angədə.ən | *vastəlo.-*
vent en kerəməs hɔlə |
16. ikbʌn blij dakni mɛtɔ.r mɛtXəgʷ.ən bən
17. ikhɛbət nit Xədə.ən - kaməɾə.ət
18. vi herət Xədɔ.ən - dən dɔ.r a.nkəmp
19. spm - spmɛwipə - spmɛjs.gər
20. pət - mats - baŋ - bənc.uwt - — - də vɛ.i (*mv.*
vɛ.ijəs) - pɛdɛstul - də hɛX - kɪkfɔrs (*mv. kɪkfɔrs*)
| də pət = *de pad* | - ən spənəvləgəl
21. dənke.əl zətə də hɛlə wɛ.əlt əpstəltə | də jɔŋəs
bən antry.zi ma.kə (*ook wanneer er geslagen werd,*
heette het nog ruzie maken) |
22. iksəlo.w kɛləkəs Xɛ.və (kɛlə *zijn grote*)
23. əŋəlant lat fɛl ɔldəsXɛ.əp avbrɛ.kə | slo.əpə *is*
nieuw | hɛ.i get nɔr dɛləmpə kɛ.əl |
24. ən hɔnt hɛdam izən kɛ.ər gɛbətə (*beet niet*
gebruikt)
25. gimə dɔ.r twe.j brɛ.jə stɛ.ən - brɛ.jər - də brɛ.stə
26. da belt stɛtɔ.r ga.rnime.r
27. dən kɛ.əl hɛdɛn lɛ.vən azən prɪns
28. lɪsifer is nit mdənhe.məl gəblɛ.və (*lucifers heten*
strikərs en strikzwe.vɛls)
29. dəsXɔ.əlbɫa.gə zən mətəmɛstər nɔdə zəgəwɛs
30. ikantɔX ni ɛ.rdər kɔmə daklɔ.r bən | ən vɛrəX
kle.ət = *een confectie jurk* |
31. də bɛ.stə zupə gra.X linzɔ.tslɔbər | ənslɔbɛrtjə |
| mɛ.əl |
32. hɛ.i kanigɔ.n warəkə - hɛ.i het pin mdə kɛ.əl
| pin mdɛstɔt *is ruwer* - pin mdə kɔp - mdəm
buk |
33. mak distɛls andəmbəsəm
34. nɛ.(jə) mɛt də kɛgɛls wɛrt ni mir gɛspɛlt
| spɛlə |
35. halɔ. *ook hɛ.j* wuxɪs ikhəbɔ.w altweke.r gərɔpə
36. dinpɛ.ə isnirip dɔ.r zɪtə janɔX wɪtɛptɛ m
37. zə bən nɔrt lant (= *alleen bouwland* (*er was vroe-*
ger geen weiland in Zeddam) | tɛŋɛləɾ fɛlt | fɛlt
als er bijna geen huizen stonden) |
38. zə hɛdamers fantXəlt af Xəhɔləpə | hɛləpə |
39. hɛ.i en dən brɛŋət nɔ.it vit *ook* zalet nɔ.it vit
brɛŋə
40. zɪstə hɛləfan ɔ.r mɛləkwit
41. də man mɔtsən vrɔ.uw bəsXɛrəmə
42. mdənɪsəl izət Xəvɔrlək zwəmə (*kinderen bang*
gemaakt voor dre.i kɔləkə) | mdəsXɛldə |
43. hɛ.i het fɔ.l prɔ.tjəs əmdatə stərək is
44. wɛ.j mɔtə dɔ.r də hɛləfan hɛbɛ ən gɪli də andərə
hɛləf
45. hɛləp tabət is ɔp bɔ.ərə
46. ənzɛmɛtsɛldər ismɔdərvt (= *dik*) en zovət aspɛk
(= *vuil*)
47. zədum witwitstə sprɪŋkən - zə hɛbɛ dɛram
gəwɛt | ən wɛtjə ma.kə = *een weddenschap aan-*
gaan |
48. dɛntɔ.yman hetəm bɔ.əm gəkɔli.rɪt (*boom-*
kwelers zijn er niet)
49. du ɛrzət ra.m dɪX (də ra.mə *zijn de rute met de*
kozijnen) - du ɛrzət fɪnstɛr is dɪX (də fɪnstɛrs
zijn de blinden buiten)
50. tkɛləpət fardə vrɔXkɛrək | tkɛləpət vɛ.ɪf miny.tə
vɛrdəmɪs | - də la.tə kɛrək - vɛrdə vɛspɛrs
(*vroeger*) na tɫɔf | lɛ.yjə *heeft een half uur van te*
voren plaats).
51. də bɛtsprɛ.i - kɪkɛdrɪl - vɛsprɛ.ijə (= *opnieuw op-*
maken van een bed) - y.tsprɛ.ijə - — - y.tbɛr.ijə -
klɔ.makə (lɔ.jə *van een huid*) - mɪstrɔ.jə -
əm bɔtɛram smɛ.rə (*een boterham is tegenwoordig*
een plak, vroeger een plak wit brood met een plak
roggebrood)
52. di vrɔ.uw hɛtsɪX də hɔ.r oklɔ.tə əfsɪnjə
53. zm va.dər hetam zɛsjɔ.r nasXɔ.əl lɔ.tə gɔ.n
54. ik hɛbɛtam afXɛrɔ.jə əmzɔlat nɛ.vənɛt wa.tər
tə gɔ.ən
55. va.lɛmɔ.ələ zɪj nɪfəl (mɛ.r) mdɛ.zə strɛ.ək | du
mm = *geef mij* |
56. ɛ.rdɛpɛt zənit fəl wɛ.rɪt | kɔ.lɔə pɛt *zijn bruin,*
maar ook grijs met blauwe krullen |
57. dən brɔ.tsxɪtɛr stɛt bɪdən ɔ.və - dən hɛ.rɪt
| də sXɔ.uw |
58. mɛ.rɪt izɛtɔX tɛ kɔlt əm tɛ ka.tɛlə
59. di kɛ.rɪs grɪvən hɛldɛr lɪX - ɪstɪnɪt | gɪfXm = *geeft*
geen |
60. hɛ.ɪtrɔkət pɛ.rɪt andɛstɔrt (də pɛ.rɪt *is meerv.*)
61. vrɔgər en tu kwəmə gɪli hi:ər idər jɔ.ər updɛkɛrə-
mɛs
62. də pɔ.tər zɛ.i dadɔnzə livən hɛ.ər vɔlmaktɪs (də
pɔ.tər zɛX *is teg. tijd*)
63. grɪ zaX mɛwəl mɔ.r grɪ zɛ.ɪnɪks tɛgɛmɪn | gɛzɛ.ɪən
mɪnɪks |
64. də zwaləwə zaləwɛlgɔ.uw wɛ.ərɔkɔmə - *ook*
əlwɛzɔ wɛ.ərɔkɔmə
65. gɔj pəndəX ni kɛ.rɪtə
66. ɛ.tɛzɪj ɔ.ək Xra.X kɛ.əs
67. zɪmɔ.tər ɪskɛpɔt - hɛ.ɪlt of zɪt mdɛgrɔ.f
68. tɪs vanda.X wɛrmgəwɛs ən tɪzən mɔ.jən ɔ.vənt |
vanda.X wazət hɛ.ɪt |
69. datjɔŋskə lap upɛ blo.stə vɪ:t
70. dɔ.r izənbars mdə kan

71. ik wøl datēpōs ook datēbō.jmōrkwam midēmbrif
ook ēmbrif brōX
72. ikhēpin anthart | amēt hart |
73. ikan madwarsdrivers ni Amgō.ən
74. nō. dasXōtit (zomers wordt tot 2 uur een mid-
dagslaapje gehouden) du.n wēt pert mdēnijēkar
| spanē |
75. ikhēbambtje kōrs - ik hot vōrde midāX okal
| hē.i is kō.rsēX | hē.i is rozērēX (bv. gezegd v. e.
varken, dat pas biggen heeft geworpen) |
76. dāzō.ən vandēkō.nm̄ izok soldō.t Xēwes | de
juj van b.v. Jansen | wmtē:kēn̄m̄skē |
77. vti oken wa.gēma.ker tē wō.nē - em bō.ēX
en flitsembo.ēX |
78. dāro.zē hēbē layē dōerns
79. ikXēlē.fter niks fan | gm wō.ert |
80. tkmtje vāzoldō.ēt vārdazēt kōnēdō.ēpē
81. zino.ēgē enzino.ērē lo.ēpē | lo.ēpēndē ōrkēs
| hē.itrō.nt yte ō.ēgē |
82. ō.r dermtje is miden kērēfkē - ook bēnēke en
mantje nō dēm bōs Xēgō.ən am bramēls tē plākē
| dēmārkēf | ēnsXēlbenēke - en bēn voor
aardappelen |
83. dō.r izēnsportely.tēle.ēr (sport zit door de stren-
gen heen)
84. hē.i zētēn kē.əl up - hē.i krē.istety.t | hē.i
kregam bij dēstrōt |
85. dimmē getālē.n mōr amēt Xēlt | en rikē strj-
kērt | rijkdom - |
86. hēj hētēn drō.ēgē.ēl | ik vēgō.fandēn dēs |
ēngro.tēmōnt ook bēk |
87. diwēX lāpkrum bēter : wādrē.jti wēX - dāzēn
āmweX | dē krumēstrō.t = weg met bochten
(toponiem) |
88. ikōX fārdēklē.inē ook tjājskē ēntramkē | en
trumēltje voor koekjes |
89. dēmbuk is kēpot Xēgō.ən ook dō.ētXēgō.ən -
hē.i is Xēstrik mēn kōēs | hē.i hēdam ingēsluk |
90. zēn li.tje was kort mōr tōX wēlgut | kort mōr
krāXtēX |
91. mdēsXām izēt nōget bēstē of kajēt nōget bēstē
vōlholp
92. ēnsXātēr mōtXut kanē a.nlēgē | den kan gut
sXi.tē |
93. zy.k mmhu:t izup
94. ikwēt nit wōkam zy.kēmōt
95. en frisē ook ēnkoldē kēldēr is Xut fārt bi:ō
96. ikmūs ōsēblut drinjē am bij tē kumē | a.nē
stārēkē |
97. ikmōt erzēt fur upē dē.l krē.jē | mdē stal legt
mēn hēt voer niet | upstalzetē van hēt vee | gres -
knōlē - sy.kēry.vē = mangelwortels |
98. min bry:r was my:j
99. dē mēlēkbur hēden lājērt
100. di kēnēmēlōk is dān en zu:r - brējētām mō.r
vēram of tērāX | wā.tērēX en zu:er |
101. wē.j zoldē dipat mēny:r diXkanē gō.ējē | zjrk-
pat - a.ltpat | en kul voor ē.rpēls | sy.kēry.vē
(een put is opgebouwd uit ringen of stenen) |
102. dēris en dervēlt niks upām tēzāgē - a) hē.i iso
sēky.ēr - b) dāzēn siky.ēwārēk
103. hē.j kām Xm mēny.tjē tēlā.t
104. mitā.ljē zin vy.rspy.wēndē (in de school) en
vy.rspiēndē bārēgē | spiē = overgeven - hē.i
sprits fānzgāf = hij begint flink van zich af
te praten |
105. dērēfXij dō.r upēdō.wē
106. zē hēbē mdērēkām ēnstāk fāndē brāXafXēvā.rē
| im bō.ēm | vā.rē doet mēn ook mēt dē kar -
mīs vā.rē - rijē mēt fiets-āuto |
107. grj mōdōns fēlē iskumēzin
108. hrj is fān lē.vē gēkumē midēngujē by:l mēXēlt
| em by:l is een katoenen- of linnen zakje | ēntēs
= een zak in een mantel enz. |
109. didō.r is fānby:kēnholt ook dāzēnby:kēn-
hōltēdō.r
110. ēngētrō.uwde vro.uw mōt Xut kēnēns.jē | wif
is plat |
111. ikhēphir gresXēzē.jt mō.rtsō.ēt wasniXut | tso.ēt
dō.gēnit = het zaad deugde niet |
112. dēmbro.uwēr zēX datnōXtē dyr izāmte bō.uwē
(ploegen is ook bō.uwē)
113. bōkē - ik bā.k - grj bā.k - hrj bā.k - bāki - wij
bākē - ik baktē - grj baktē - hrj baktē - wij hēbē
gēbākē (opgemerkt dat verl. tijden eigenlijk niet
gebruikt) | brō.jē | olibolē = olieballen |
114. bijē - ik bij - grj bijjt - hrj bijt - wij bi.jē - bijē
wij - ik bō.āj - ik hēpXēbō.jē - bō.ējē zē.i ok
115. tis en klē.inē mōrēn fē.inē (gezegd van een
sigaar) | finēkēs ook sXrēpēl = teer (gezegd van
een kind) | ēmitērēX d̄m̄ = een kind van kleine
gestalte |
116. grj kēnt hi:er ē.ier krigē upētmarōk
117. hē.i hēt XēzēX datī amin dējkē zal
118. dēmē.it zē.i datēgelik hā.t
119. dērwa.rē mōr vifpri:zē
120. ōndērdēns.ik ligēfēl ē.ikēls
121. twā.tēr zaldā.lēk kō.kē - tkō.kal | twā.tēr kōkt
dā.lēk | kō.kso |
122. thē.j isnoXry:n - tis net Xēmā.jt
123. — makēzē mētēdō.jēr vānēns.i
124. dābō.mpkē zaldō.r wēlsēXrē.jē | dās lastēX
wārēk |
125. dēpsto.ēr hēt Xujēwin
126. ōnsoldē hy.s isafXēbrant (hy.s is meerv.) | dirj
hy:s = die rij huizen |
127. dēmēlēk lāp ytētXi:ē vandēku | bē.stē = koeien |
128. dē kēster lē.jt - en kry.s - twe.j kry:s
129. dē bō.ēm vāndē krywā.gē by.gē dō.r fant of
dārt Xēwix | bō.ēm ook van een kar |
130. dētwe mufē kwāmēnō by.tē | dēt.sērs |
131. zēhēbēnām blōnt en blō.w gēs.lā.gē
132. dē sō.us is wā.tērēX - flō.w en lak (dit laatste is
ouderwets) | jy. vroeger niet gebruikt | Xisēl =
met weinig vet | kēnēmēlōkso.us |
133. dēsne.j hXdik - dērligēn paksne.
134. tis lāj Xēlē.i.jē dāko.w gēzi:ēn hēp | tizēn ē.uwēX-
hē.it hēn |
135. dērēkām vōert nō.w ēnhel nē.i.jē stāt
136. dūn - ik duwet - grj duwet ook du.rēt - hrj dādēt
wij dunt - gli du.nēt - zj du.nēt - ik dē.ijēt - grj
dē.ijēt - hrj dē.ijēt - wij dē.ijēnēt - gli dē.ijēnēt
zj dē.ijēnēt - dē.ijkdāt - dē.ijēt mō.r - dē.ijē
zē.i et mō.r
137. dō.ēpē - dō.pklē.tjē - dō.pfōnt - dē soldō.tē

138. *dœse* - *hij dœs* - *hij dœsə* (de mit af) - *hij het Xədœs*
139. *bmdə* - *ik bmt* - *gij bmt* - *h.ä.i bmt* - *wij bmdə* - *glij bmt* - *zij bmdə* - *bmt he.j* (o.k) - *bən hjo.k* - *ikhəpXəbəndə*
140. *Locale landmaten* : *ən ruj* - *əm bəndər* = 1 ha - *əmarəgə* = 600 rujə (en hōlantse mārəgə)
141. *Locale waternamen* : *də w.ə.tərj* *gaat nōdərj* - *dən əldənisl* - *ət Xrenska.na.1* (is een wetering) *Een tweede wetering loopt bij vethy.sə en gaat naar de Oude Ysel - tkəməkə* (een plas) - *tdip zəltjə* (is een kleine bron) - (tpe.skə bij Beek is ook een bron).

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is ZETAM

De inwoners heten ZETAMSƏ

Geen bijnaam bekend.

Aantal inwoners op 1 jan. 1958 : ± 2000 inwoners. Zeddum hoort tot de gemeente Berg.

Taaltoestand : Voornaamste gedeelten : *vijkvik* - *tbo.vədarp* - *tōndərdarp* - *vethy:zə* - *lənəl*

De bewoners die uit Zeddum afkomstig zijn, spreken dialect. Er is geen verschil in dialect in de verschillende gedeelten.

Middelen van bestaan : gemengd bedrijf om het dorp — in het dorp grote middenstand, vreemdelingen-bedrijf (± 5000 toeristen vertoeven gemiddeld gedurende een week in Zeddum). Er is op het dorp een zuivelfabriek, een fabriek, waarin broedmachines worden gemaakt, ook een inrichting, waarin deze worden gerepareerd. Het grootste gedeelte van de arbeiders werkt buiten het dorp, in Doetinchem en Ulft. Een steenfabriek ligt er in Zeddum. Er is een vernikkelinrichting (met 50 man personeel), een confectie-atelier, waarop 50 meisje werken.

Zegslieden : 1. Wilhelmus Bod ; 35 j. ; geb. Zeddum (Braamt) ; ambtenaar bij de belastingen ; heeft hier altijd gewoond ; V. van Kilder (tegenwoordig een zelfstandige parochie) M. uit Braamt (hoort tot parochie Zeddum). Praat in Zeddum dialect.

2. Hendrikus Johannes Rutjes ; 55 j. ; hier geb. ; kapper ; heeft hier altijd gewoond ; V. van Kilder, M. van Weel. Praat meestal dialect.

3. Oswaldus Gerardus Köpp ; 51 j. ; hier geb. ; koster ; heeft hier altijd gewoond ; V. van Zeddum, M. van Weel. Praat gewoonlijk dialect.